

**„Предизвици и перспективи
во регионалниот и локалниот развој”
-Децентрализација и ЕУ пристапување-**

„МЕЃУОПШТИНСКАТА СОРАБОТКА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА,,

Скопје, ноември 2015 год.

Меѓуопштинската соработка во Република Македонија

Зошто меѓуопштинска соработка

- Едностепена локална самоуправа со подеднакви надлежности
- Најмалата општина во државата, Вевчани, има 2 433 жители, а најголемата Куманово, над 100 000 жители
- Во Република Македонија, 14 општини имаат помалку од 5000 жители, а 30 општини се со население до 10 000 жители
- Од вкупно 80, триесет и шест општини, или скоро 50% се рурални

Меѓуопштинската соработка во Република Македонија

Фазите на развојот на меѓуопштинската соработка во РМ

- Соработка помеѓу руралните општини (2006)
- Соработка помеѓу урбаните и руралните општини (2008)
- Соработка на ниво на „микро-регион„ (2009)
- Поттикнување и поддршка на МОС преку грантови шеми со финансиска поддршка на меѓународните организации во РМ (2010)
- Поттикнување и поддршка на МОС од страна на Владата на РМ преку Министерството за локална самоуправа и донаторите (2014)

Меѓуопштинската соработка во Република Македонија

Закон за меѓуопштинска соработка (2009)

- Општи одредби
- Воспоставување на МОС
- Облици на меѓуопштинска соработка
- Поттикнување, следење и финансирање на МОС
- Евиденција на МОС
- Надзор
- Објавување на актите за МОС
- Преодни и завршни одредби

Постоечките практики и тековните политики на МОС

“Анализа на постоечките практики и тековните политики на меѓуопштинската соработка (МОС) со препораки за натамошно унапредување на МОС,,

- **Цел на анализата:**

- Обезбедување на квалитативни и квантитативни податоци за сеопфатна оценка на спроведувањето на Законот за МОС
- Оценка на тековната состојба по однос на воспоставените МОС и меѓународни соработки на општините, и
- Создавање на основа за аргументирана подготовка на измени и дополнувања на Законот за МОС и унапредување на политиките за поддршка на МОС во државата.

Постоечките практики и тековните политики на МОС

Методологија на прибирање на податоци

- Анализа на постоечка регулатива која се однесува на МОС;
- Прашалник:
  - постоечки практики на МОС
  - спроведливоста на одредбите од ЗМОС
  - позитивни искуства во МОС, и
  - постоечки практики на меѓународната и прекуграничната соработка
- Посета на општините и интервјуа со претставниците на ЕЛС
  - градоначалници (14), секретари на општини (13), раководители на сектори и одделенија (50), советници (23), други државни службеници (35), Комисијата за поттикнување и следење на МОС (5)

Постоечките практики и тековните политики на МОС

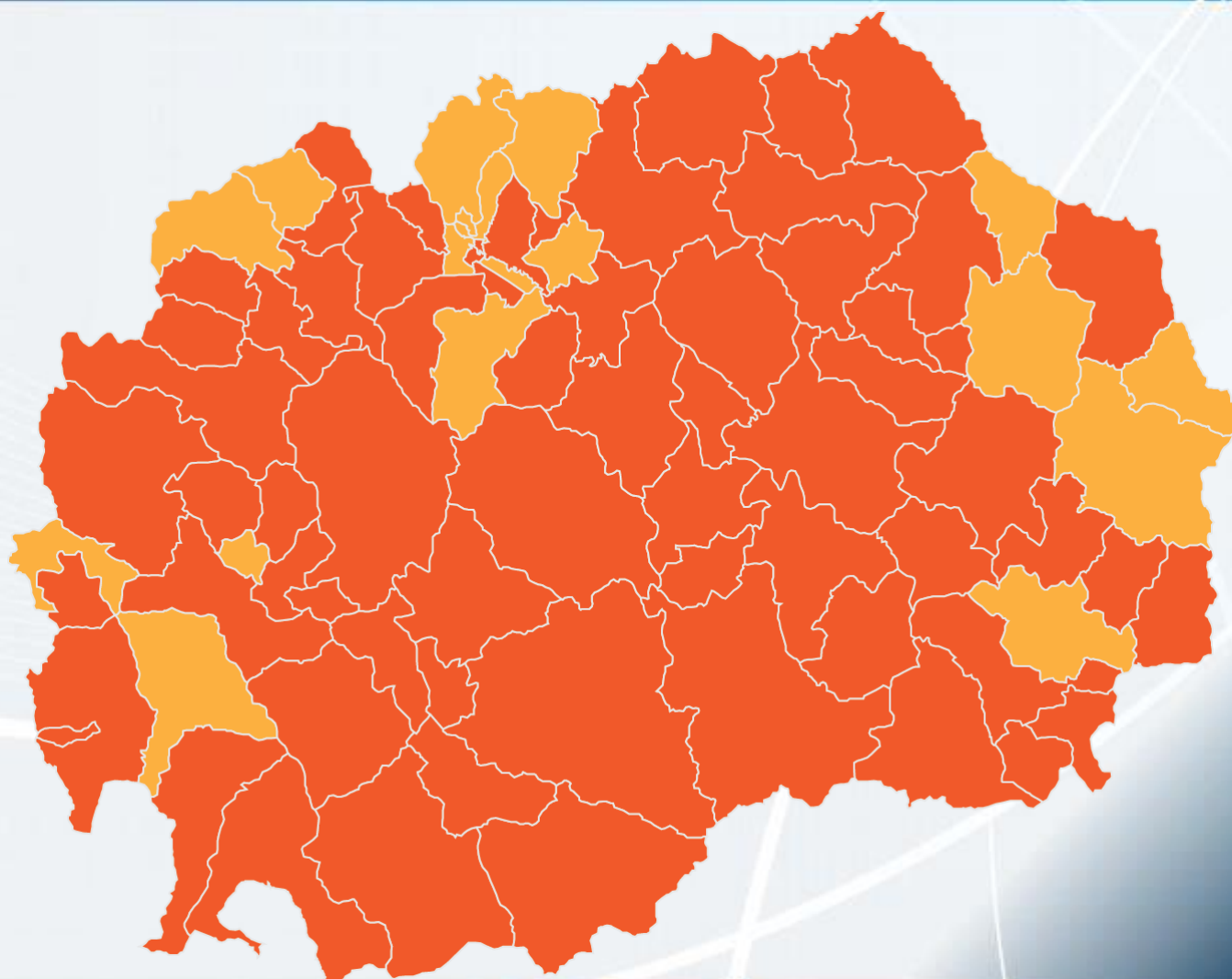
Наоди од истражувањето (1)

- МОС се остварува преку различни облици и во различни области во кои општините имаат надлежност
- Потребите за воспоставување на МОС:
  - Поефикасно спроведување на надлежностите
  - Поекономична испорака на локалните услуги
  - Зајакнување на капацитетите на општинската администрација
  - Подготовка на стратешки и плански документи, и др.
- Главни причини за појава на потребите:
  - Недостаток на финансиски средства
  - Недоволен капацитет на општинската администрација
  - Непостоење на општински бази на податоци
  - Незадоволителна соработка со централната власт, и др.

Постоечките практики и тековните политики на МОС

Наоди од истражувањето (2)

- Се е почеста пракса за воспоставување на МОС со вклучување на сите општини од еден плански регион
- Од вкупно 80 општини, 62 имаат воспоставено МОС
- Најголем број на МОС се воспоставени во:
  - Урбанистичкото планирање, внатрешна финансиска контрола, инспекција, животната средина, ЛЕР, комуналните дејности и локални даноци.
- Најчесто се воспоставуваат полабавите облици на МОС
- За „малите„ општини МОС е единствениот начин за испорака на јавните услуги на локално ниво

Постоечките практики и тековните политики на МОС

Наоди од истражувањето (3)

- Општините ценат дека е потребно да се поедностави постапката за воспоставување на МОС и да се утврди можноста за други нови облици на МОС
- Неопходна е постојано поттикнување и финансирање на МОС
- Од исклучителна важност при воспоставувањето на МОС е вклучувањето на ресорните министерства
- Позитивно се оценува уредувањето на воспоставувањето на МОС во закони за одредени области со обезбедување на извори на финансирање
- Недостасува координација меѓу општините и ресорните министерства за воспоставените МОС
- Не се прави оценка на функционирањето на постигнатите ефекти од МОС

Постоечките практики и тековните политики на МОС

Придобивки од МОС

- Економски придобивки
- Придобивки од спроведување на надлежностите и подобрување на квалитетот на испорачаните услуги
- Општи придобивки

Постоечките практики и тековните политики на МОС

Препораки (1)

- Преку финансиска и стручна поддршка да се поттикне воспоставување на МОС преку основање на заеднички јавни служби
- Да се поттикне поконкретно учество на ресорните министерства и да се дефинираат активности и ресурси
- Да се искористи МОС во насока на спроведување на одржлив локален развој

Постоечките практики и тековните политики на МОС

Препораки (2)

- Да се обезбеди стручна поддршка за градење на капацитетите на ОА
- Да се обезбеди поголема вклученост на општинските советници во сите фази на МОС
- Да се поттикне МОС во областите:
  - Образованието за возрасни, истражувањето и развојот (иновациите), руралниот развој, социјална заштита, енергетска ефикасност, противпожарната заштита и др.
- Да се поттикне МОС на ниво на планските региони
- Да се развие методологија за евалуација на МОС

Постоечките практики и тековните политики на МОС

Заклучок

Анализата на податоците добиени од страна на општините укажуваат дека Законот за МОС во целост ги исполни очекувањата и целите кои беа поставени при неговото донесување односно ја поттикна МОС и им овозможи на општините преку оваа алатка поефикасно и поекономично да ги вршат локалните надлежности.

Оваа констатација особено се однесува на руралните и малите урбани општини.

FALEMNDERIT / БЛАГОДАРАМ / THANK YOU!

ilmiasan.dauti@undp.org

www.undp.org.mk